

Anteckningar möte med WaterCOG 2020-11-10

Tid: 13.00-15.00

Deltagare: Anna Gårdmark, Björn Vinnerås, Helena Aronsson, Jennie Baron, Jennifer Mcconville, Jens Fölster, Karin Wiberg, Kevin Bishop, Lutz Ahrens, Sara Bergek, Stefan Bertilsson, Stina Drakare, Ulf Bjelke, Lisa Beste and Jens Olsson.

Hjalmar Laudon, Anders Kiessling och Tomas Brodin kunde inte koppla upp sig till mötet.

Se även bifogad presentation från mötet, för mer information.

Agenda:

1. Aktiviteter och arbete inom SLU Vattenforum sedan förra mötet. (Jens)
2. Information från WaterCOG om nyheter/kommande event relaterade till vatten vid SLU. (Alla)
3. Kunskapsbehov om vatten och ett framtida tvärvetenskapligt forskningsprogram vid SLU. (Alla)
4. Planer/aktiviteter den närmaste framtiden. (Jens och Alla)
5. Andra frågor relevanta för den här gruppen. (Alla)

1 Aktiviteter och arbete inom SLU Vattenforum sedan förra mötet

Se bifogad presentation och SLU Vattenforums aktivitetsrapport (som skickats ut till gruppen innan mötet och finns att tillgå via <https://internt.slu.se/riktat/lasta-interna-sidor/vattenforum/>).

Jens Olsson har presenterat SLU Vattenforum för SET (Strategiskt Externfinansieringsteam) vid SLU. Gruppen var positiv till SLU Vattenforum. De efterfrågade internationalisering, större samarbete med VH-fakulteten och tematiska workshops på SLU med fokus på vatten.

SLU Vattenforum genom Jens Olsson deltog i möten med UUSI (*Uppsala University Sustainability Initiatives*, <https://katalog.uu.se/orginfo/?orgId=X35:41>) i

---

våras. Jens Olsson håller kontakten med UUSI och återkommer om vad som händer härnäst och möjlighet till samarbeten med SLU. Karin Wiberg berättade om ett nätverk inom miljötoxikologi i Uppsala, som bildas delvis tack vare kontakter via UUSI.

Fyra projekt (av sju inkomna förslag) har fått såddmedel från SLU Vattenforum. 1) Ett internt SLU-vattensymposium, 2) ett projekt om fiskhälsa, 3) ett projekt om hur läkemedelsrester i Östersjön påverkar torsk, och 4) ett projekt om vattenreningstekniker. Projekten har startat och ska följas upp det kommande halvåret. För mer info se <https://internt.slu.se/riktat/lasta-internasidor/vattenforum/utvecklingsprojekt/>.

SLU Vattenforum har varit med i en mediekampanj som heter "Lasse Åberg berättar om havet" och som leds av stiftelsen *Voice of the Ocean*. <http://voiceoftheocean.org/sv/projekt/vad-du-behover-veta-om-havet/>. Flera forskare på SLU har deltagit med underlag/blivit intervjuade. Kampanjen visades bland annat på TV4 och i sociala medier och hade över 1.5 miljoner tittare i TV4. Kampanjen har också resulterat i fördjupade reportage i andra medier.

Under Östersjödagen gjorde SLU Vattenforum gjorde en nyhetskampanj på sociala medier, publicerade nyheter som har med vatten på SLU att göra. <https://www.slu.se/ew-nyheter/2020/8/slu-uppmarksammar-ostersjodagen/>

I september gick det första interna nyhetsbrevet från SLU Vattenforum ut till nätverket. <https://internt.slu.se/riktat/lasta-internasidor/vattenforum/ovrigt/nyhetsbrev-1-fran-slu-vattenforum/>

SLU Vattenforum har numera en intern webbsajt. Där finns aktivitetsrapporter, mötesanteckningar med mera. <https://internt.slu.se/riktat/lasta-internasidor/vattenforum/>

Jens Olsson har gjort en självvärdering av SLU Vattenforum 2019-2020 på uppdrag av dekanen vid NJ-fakulteten och med aktivitetsrapporterna som underlag. <https://internt.slu.se/riktat/lasta-internasidor/vattenforum/ovrigt/sjalvvardering-2019-2020/>. Självvärderingen ska bland annat användas som underlag för kommande arbete och fokus inom SLU Vattenforum.

SLU Vattenforum har haft fem dialogmöten med Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB inom samverkansprojektet *Integrerad vattenresursförvaltning och ekosystem*. <https://internt.slu.se/riktat/lasta-internasidor/vattenforum/integrerad-vattenresursforvaltning-och-akvatiska-ekosystem/>
Jens Olsson kommer att träffa kontaktpersoner för dessa samverkanspartners den 26/11 för att diskutera fortsatt samverkan på en övergripande nivå.

SLU Vattenforum ger hjälp (agerar bollplank) åt SIDA helpdesk, med att titta på hur ekosystemtjänster och biodiversitet kan införlivas i SIDA:s fokusområden.

Twitter- och webbnyhetsuppdateringar sker löpande. Det blir ett antal nyheter varje vecka, om forskning, miljöanalys, samverkan och utbildning vid SLU som har koppling till vatten. Se <https://internt.slu.se/riktat/lasta-interna-sidor/vattenforum/integrerad-vattenresursforvaltning-och-akvatiska-ekosystem/> och @SLUwater via Twitter.

2 Information från WaterCOG om nyheter/kommande event relaterade till vatten vid SLU

Karin Wiberg berättade att Läkemedelsverket planerar en kurs (start nästa höst) om läkemedel i miljön (7,5 p). Karin ska vara med och undervisa på kursen som ges för farmaceutstudenter. Det kan finnas möjlighet för fler från SLU att vara med och undervisa på kursen.

Foon Yin Lai är nybliven docent på Institutionen för vatten och miljö, Sektionen för organisk miljö kemi och ekotoxikologi.

Stina Drakare berättade om Mälarseminariet som i år hölls via Zoom med cirka 50 deltagare. Det handlade om nyheter från forskare och från Mälarens vattenvårdsförbund. Mötet kommer att summeras på nätet framöver, på sidan ”Fokus på Mälaren” på SLU:s webb. <https://www.slu.se/institutioner/vatten-miljo/forskning/forskningsprojekt/alla-forskningsprojekt/fokus-pa-malaren/>

Jennie Barron berättade att Magda Bierozza är ny lektor i jordbrukets vattenhushållning och vattenkvalitet på SLU. Den 31/5 – 2/6 - 2021 ska Magda anordna en internationell workshop om *High frequency sensor technology for water monitoring and measurements*. <https://www.slu.se/en/departments/soil-environment/conferences/4th-international-workshop-on-high-temporal-resolution-water-quality-monitoring-and-analysis/>

Horizon Europe öppnas i mars 2021 och inom denna kan det finnas vattenrelaterade områden och samarbetsmöjligheter. Sverige har en ny strategi för hur vi ska nå bättre framgång i att attrahera forskningsmedel från EU. Strategin ska stötta forskare i Sverige att ta ledande roller i EU-ansökningarna. Kan det vara idé att anordna en workshop på SLU kring detta och med fokus på vatten? Jens Olsson ska höra med Grants Office på SLU hur de kan hjälpa till och även kartlägga vilka delar av kommande utlysning som berör vatten.

Björn Vinnerås berättade om starten av ett EU-projekt inom Horizon 2020 som heter Rewaise (*Resilient water innovation for smart economy*), som hans grupp är med i. De ska bygga urintorkningsenheter tillsammans med VA SYD, för växtnäringskretslopp.

Ulf Bjelke berättade att Artdatabanken tar fram en strategi för att följa upp marina skyddade områden, och en strategi för att motverka fysisk påverkan i kustzoner. De

jobbar också med att peka ut särskilt värdefulla vatten i Sverige. Det kommer snart en nationalnyckel om nakensnäckor, marina snäckor och sötvattenssnäckor.

Kevin Bishop berättade om de nära förestående Hydrologidagarna <http://hydrologi.org/hydrologidagarna/> den 12/11-2020. Konferensen är för doktorander, SLU är värd för den i år. Den sker via länk och summerar vad som är på gång i olika hydrologidoktorandprojekt.

Flera remisser som berör vatten har kommit från olika myndigheter. Till exempel ett missiv från vattendistriktet i Sverige. Kan man inom SLU Vattenforum organisera arbetet med att svara på remisser, och fånga bredden av synpunkter, på ett mer effektivt sätt? Kan SLU Vattenforum bidra till att förbättra informationsflödet kring remisserna som handlar om vatten? Jens Olsson ska ta frågan vidare.

Jennifer Mcconville har blivit SLU:s kontaktperson för VA-kluster Mälardalen (<https://www.va-malardalen.se/2.1acdfdc8146d949da6d5ca0.html>) som samlar de universitet som har ingenjörsutbildningar på VA-sidan, och större reningsverk i regionen. SLU Vattenforum kan hjälpa till att sprida vidare information från det här och övriga VA-kluster.

Naturvårdsverket har i dagarna (11-12/11) en konferens som handlar om åtgärder i skog, våtmark och sötvatten. Där ska Ulf Bjelke prata om bortglömda hotade arter på sötvattenstränder.

<https://www.naturvardsverket.se/Kalendarium/Dokumentation-fran-seminarier/Genomforande-av-PAF-2021--2027-regionalisering-och-prioritering-av-atgarder-inom-vatmarker-sotvatten-och-skog/>

Stina Drakare tipsade om två konferenser 8-9 december. 1) Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens konferens om DNA-metodik i miljöarbetet.

<https://www.naturvardsverket.se/Kalendarium/DNA-konferens-2020/> och 2) Vattenmiljöseminariet <https://havsmiljoinstitutet.se/seminarier/vattenmiljoseminariet>.

3 Kunskapsbehov om vatten och ett framtida tvärvetenskapligt forskningsprogram vid SLU

Hur kan vi öka samarbetet över institutionsgränserna kring vatten på SLU? Förslag från Jens Olsson är initialt 1) Genom projekten som erhåller såddmedel från SLU Vattenforum, och/eller 2) sammanställningen av kunskapsbehoven som finns inom vatten (SLU:s perspektiv). Endast ett fåtal personer inom WaterCOG har lämnat inspel på kunskapsbehoven, så Jens skickar ut en påminnelse till övriga om att fylla på den existerande listan innan årsskiftet. Därefter görs en första tematisk gruppering av de inkomna kunskapsbehoven varefter Jens bjuder in till en workshop för hur detta ska tas vidare. Kan såddpengar från SLU Vattenforum användas för att ta detta vidare?

4 Planer/aktiviteter den närmaste framtiden

Aktiviteter som **ska** göras framöver, inom SLU Vattenforum:

- Fortsatt samverkan med Uppsala kommun inom området integrerad vattenresursförvaltning och akvatiska ekosystem.
- Internt symposium med arbetsnamnet *Future perspectives on source to sea*, troligen två halvdagar, digitalt, i februari. Förslag: Ha mötet lunch till lunch, med både breda och forskningsspecifika presentationer från olika institutioner och grupper. Ställa någon fråga, till exempel om framtidsutmaningar, så att det går en röd tråd genom de olika presentationerna. Ändra titeln till *Future perspectives on water* för att undvika missförstånd kring det förväntade innehållet.
- Uppdatera arbetsplan och strategi för SLU Vattenforum för åren 2021-2022. Jens Olsson skickar ut ett utkast för inspel till WaterCOG innan årsskiftet.

Aktiviteter som **kan** göras:

- Fortsätta med nyhetsbrev från SLU Vattenforum? Synpunkter: Det behöver vara återkommande för att få ett mervärde, till exempel två nyhetsbrev per år.
- Göra en nyhetsdrive i samband med Världsvattendagen 22 mars 2021, på samma sätt som gjordes 2020. Temat för 2021 är "valuing water". Mötets deltagare tyckte att det var en bra idé.
- Ha en enklare uppföljning av projekten som fick såddpengar från SLU Vattenforum 2020 (ska göras), och finansiera fler pilotprojekt med såddpengar 2021. Förslag: presentera vad projekten lett till, tex i nyhetsbrevet.
- Sammanställa publikationer från SLU om vatten, på webben. Förslag: fördela arbetet med att sammanställa listan över publikationer på flera personer som jobbar inom olika vattenrelaterade områden. Listan behöver inte vara komplett, det kan räcka att den visar bredden. En senare fråga blir hur SLU Vattenforum kan kommunicera syntesen internt och externt, när listan är på plats.
- Sammanställa en lista över vattenexperter på SLU, ett antal nyckelpersoner, att publicera på SLU Vattenforums webb. Mötets deltagare tyckte att det var en bra idé.
- Arrangera en digital seminarieserie om vattenforskningen på SLU, till exempel en föreläsning per månad. Inspel från mötet: Det kan vara svårt att få till ett engagemang kring det, i mängden av seminarieserier som redan finns i olika sammanhang. Samtidigt vore det bra att kunna erbjuda externa intressenter forskningspresentationer.

Ytterligare idéer:

- 2022 är det 50 år sedan Stockholmskonferensen 1972 som var världens första FN-konferens om miljöproblem. Det är också 30 år sedan klimatkonferensen i Rio. Därför kommer den svenska regeringen att verka för ett svenskt värdskap av ett globalt högnivåmöte år 2022. Mötet ska ge ett tillfälle att se över det internationella miljösamarbetet, och hur kan det kan stärkas. Om konferensen ordnas, vad gör SLU för att uppmärksamma det? Kan SLU Vattenforum bidra med kompetens till konferensen? Jens Olsson undersöker detta initialt med dekan Torleif Härd och eventuellt även vice-rektorer Anna Lundhagen och Ylva Hillborn.
- Göra något socialt event inom SLU Vattenforum, exempelvis ha en middag med forskare inom vattenområdet på SLU, för att främja interna kontakter. Kan planeras till den dagen man kan resa och träffas.
- Flera SLU-forskare är involverade i projekt om covid-19-detektion i avloppsvatten. Kan SLU Vattenforum ta en roll i att synliggöra denna kompetens?

5 Andra frågor relevanta för den här gruppen

Inga andra frågor diskuterades. Nästa möte blir i mars/april 2021.

Anteckningar av Lisa Beste och Jens Olsson.